

به نام خدا

بیانیه پایانی بیست و پنجمین همایش ملی و ششمین همایش بین المللی بهداشت محیط

اهواز - آذر ماه ۱۴۰۱

بیست و پنجمین همایش ملی و ششمین همایش بین المللی بهداشت محیط به میزبانی مرکز تحقیقات فناوری های زیست محیطی، دانشکده بهداشت و گروه مهندسی بهداشت محیط دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز و انجمن علمی بهداشت محیط ایران با حضور فعال و گسترده صاحب نظران، پژوهشگران ملی و بین المللی، اساتید، دانشجویان و کارشناسان رشته بهداشت محیط و سایر رشته های مرتبط در تاریخ بیست و نهم آذر لغایت اول دی ماه سال ۱۴۰۱ به صورت مجازی برگزار گردید.

از مجموع ۲۸۷ مقاله دریافت شده در شش محور:

- نقش بهداشت محیط در پیشگیری و کنترل بیماری های مرتبط با عوامل محیطی
- چالش های ملی و بین المللی بهداشت محیط؛ آینده نگاری و راه های مقابله، مدیریت و کنترل
- تغییر اقلیم و سلامت
- پایش آلاینده های محیطی
- علوم و فناوری های پیشگیری، مقابله، مدیریت، تصفیه و کنترل آلاینده های محیط زیست
- سایر موضوعات مرتبط با بهداشت محیط

با انجام داوری های منسجم علمی، ۱۸۲ مقاله به صورت سخنرانی و پوستر پذیرفته و در ۳ روز برگزاری همایش ارائه گردید. در طول همایش، دو نشست علمی با عناوین "ثروت آفرینی و خلق ارزش در بهداشت محیط" و "زمین شناسی سلامت، روندهای کنونی، چالش ها و افق های آینده"، دو کارگاه آموزشی با عناوین "خلاقیت، کارآفرینی و فرصت های شغلی در بهداشت محیط" و "چالش های پژوهشی در مطالعه ریزپلاستیک ها" و دو سخنرانی آموزشی با عناوین "Health Economic Assessment Tools" و "آشنایی با کارت های بین المللی ایمنی شیمیایی (ICSC)" نیز برگزار شد. بدینوسیله از همه مشارکت کنندگان در این رویداد علمی بزرگ، صمیمانه تشکر و قدردانی می گردد.

کارگروه تدوین بیانیه با جمع بندی پیشنهادهای ارائه شده، بیانیه همایش را در ۱۲ ماده به شرح زیر تدوین نمود که پس از ارائه در مراسم اختتامیه همایش، شرکت‌کنندگان و سخنرانان، موارد مذکور در بیانیه را مورد تصویب و تأکید قرار داده و خواهان پیگیری انجام مفاد آن از طریق سازمان‌ها و مجاری ذیربط با محوریت انجمن علمی بهداشت محیط ایران شدند.

۱- با توجه به تلاش و توانمندی محققان و متخصصین بهداشت محیط کشور و نقش آفرینی در تولید علم و ارتقاء جایگاه علمی کشور در محافل جهانی، پیشنهاد می‌گردد دستاوردهای مطالعات و تحقیقات کاربردی دانشجویان و اساتید توسط مسئولین امر، مدیران اجرایی و صنایع مورد توجه قرار گرفته و در عرصه نیز بکار گرفته شود.

۲- با عنایت به اجتناب ناپذیر بودن تأثیرپذیری ایران از چالش‌های جهانی محیط زیست و به ویژه پیامدهای ناشی از بروز تغییرات اقلیمی در حوزه سلامت، متخصصین بهداشت محیط بنا بر ماهیت دانش خود، خواهان توجه مسئولین اجرائی کشور به زنگ‌های هشدار به صدا در آمده در زمینه بهداشت محیط و محیط زیست بوده و اعلام می‌دارند در این راستا از هرگونه همکاری، مشاوره، مطالعه و اقدام جهت کمک به حل این مسائل دریغ نخواهند نمود.

۳- ما معتقدیم اثرات نامطلوب تغییرات اقلیمی بر امنیت غذایی از هر چهار بُعد موجودیت، دسترسی، پایداری و استفاده از غذا در سراسر جهان و کشور عزیزمان ایران، جدی و خسارت آفرین است. بنابراین بر تولید شواهد متقن و قابل اطمینان علمی برای مقابله با تغییرات اقلیمی و کاهش بار آن بر سلامت و امنیت غذایی شهروندان، با تمرکز بر استقرار معنادار برنامه عمل ملی، همکاری‌های معنادار بین بخشی و با مشارکت همه ذی‌نقشان تأکید می‌ورزیم.

۴- گسترش فعالیت‌های بین‌المللی از طریق انعقاد تفاهم‌نامه همکاری بین دانشگاه‌ها و مراکز تحقیقاتی داخلی با سازمان‌های بین‌المللی و استفاده از ظرفیت شبکه تحقیقات بهداشت محیط ایران و انتقال دانش و فناوری باید در مراکز علمی، آموزشی و اجرایی کشور مورد توجه قرار گیرد تا همواره دانش‌آموختگان در این زمینه‌های علمی به روز باشند.

۵- توسعه پژوهش های بنیادی، کاربردی، بین رشته ای و جامعه محور در زمینه مهندسی بهداشت محیط با رویکرد ارائه پاسخ و راه حل برای چالش ها و مشکلات کشور، باید در دستور کار سازمان ها و نهادهای علمی و پژوهشی کشور قرار گیرد.

۶- با توجه به شتاب و تداوم توسعه علمی در جهان و لزوم به روز بودن جامعه بهداشت محیط کشور، پیشنهاد می گردد، محتوای دروس در مقاطع مختلف تحصیلی رشته مهندسی بهداشت محیط، با تأکید بر جنبه های کاربردی به ویژه بار بیماری های منتسب به آلودگی های محیطی از قبیل آلودگی روزافزون هوای محیط های شهری و صنعتی، آلودگی آب و خاک ناشی از فعالیت های خدماتی، صنعتی، کشاورزی و ورود آلاینده های با منشأ زمین زاد به چرخه زیست انسانی از طریق تعریف و اجرای طرح های محصول محور و مبتنی بر نیاز جامعه در مقاطع زمانی لازم، مورد بازنگری قرار گرفته و در این راستا از آخرین پیشرفت های علمی در تدوین آنها بهره گیری شود.

۷- نظر به انباشت مطالبات مختلف و بحق جامعه بهداشت محیط کشور اعم از هیات علمی و غیر هیات علمی و عدم تحقق وعده های داده شده، از مسئولین محترم به ویژه وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، جهت برآورد این مطالبات به صورت عملی و ملموس و با توجه به اهمیت شعار "پیشگیری بهتر از درمان" انتظار مساعدت و اقدام عملی داریم. همچنین به منظور تأثیرگذاری در سیاست های کلان بهداشتی کشور در جهت تحقق توسعه پایدار و تقویت نظام صنفی این طیف گسترده از متخصصین بهداشتی کشور ایجاد و ثبت "نظام بهداشت ایران" با حمایت وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی باید از طریق مجاری قانونی تلاش جدی صورت گیرد.

۸- با توجه به چالش های موجود در زمینه ارتباط عوامل زمین زاد در سلامت جوامع انسانی و نیز بهداشت محیط سواحل و دریا، از دبیرخانه شورای علوم پایه بهداشت و تخصصی وزارت بهداشت درخواست می گردد که با حفظ رشته اصلی مهندسی بهداشت محیط برنامه های تدوین شده و ارائه شده در "زمین شناسی سلامت" و "بهداشت محیط سواحل و دریا" در مقطع کارشناسی ارشد به عنوان گرایش های رشته مهندسی بهداشت محیط، تأیید نهایی و ابلاغ گردد.

۹- لازم است، بستر و شرایط مناسب برای تشریک مساعی و مشارکت متخصصین بهداشت محیط در تصمیم گیری و تصمیم سازی های کلان مرتبط با حوزه های بهداشت و محیط زیست کشور فراهم گردد.

۱۰- با توجه به چالش های آتی در رابطه با وضعیت شغلی دانش آموختگان مقاطع مختلف بهداشت محیط و متناسب نبودن تعداد پذیرش دانشجو در مقاطع مختلف این رشته با نیاز بازار کار کشور، به منظور اجتناب از سرخوردگی دانش آموختگان و با هدف حفظ جایگاه متخصصین این رشته بایستی تعدیل در پذیرش سالانه دانشجو در مقاطع مختلف رشته مهندسی بهداشت محیط به عنوان یک امر حیاتی مورد توجه تصمیم سازان و مسئولین اجرایی و آموزشی قرار گیرد.

۱۱- انجمن علمی بهداشت محیط ایران و مراکز آموزش عالی دارای مقاطع مختلف تحصیلی رشته بهداشت محیط باید نسبت به ارائه پیشنهادات کاربردی در ارتباط با الزام صنایع، خدمات و سایر بخش ها به استفاده از متخصصین بهداشت محیط جهت حل مشکلات بهداشتی و محیط زیستی تلاش نمایند.

۱۲- از وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، دانشگاه های علوم پزشکی کشور، مراکز آموزش عالی غیر وابسته به وزارت بهداشت که دارای گروه های آموزشی مهندسی بهداشت محیط می باشند و مراکز تحقیقاتی مرتبط با بهداشت محیط در خواست می شود که در جهت ارتقاء و بازسازی تجهیزات آزمایشگاهها و کارگاه های گروه های آموزشی بهداشت محیط بنحوی که با استفاده از آنها امکان افزایش مهارت های دانشجویان فراهم شده و با اهمیت بخشیدن به مقوله کارآموزی و کارورزی و متعاقب آن برنامه های بازآموزی کادرهای کارشناسی بهداشت محیط وزارتخانه و دانشگاهها و همچنین هیات علمی، توان علمی جامعه بهداشت محیط کشور حفظ و ارتقاء یابد. همزمان برنامه های راهبردی جهت حفاظت از بهداشت محیط کشور جهت ارتقاء وضع موجود به ترتیبی که نیازهای نسل آینده نیز در آن لحاظ بوده و شرایط لازم برای تحقق شعار کلیدی روز جهانی بهداشت محیط که همان "تقویت سیستم های بهداشت محیط برای اجرای اهداف توسعه پایدار" است فراهم شده و در سرلوحه فعالیت ها و برنامه های کشور قرار گیرد.